



ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტმა
საქართველოს მთავრობის პოზიცია არ გაიზიარა და
აკაკი ორიგავას საქმეზე (ცინცაბაძის ჯგუფის)
**სახელმწიფოს ევროსასამართლოს
გადანყვებულებების ეფექტიანი აღსრულებისკენ
მოუწოდა**

ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტმა
საქართველოს მთავრობის პოზიცია არ
გაიზიარა და აკაკი ორიგავას საქმეზე

(ცინცაბადის ჯგუფის) სახელმწიფოს ევროსასამართლოს გადაწყვეტილებების ეფექტიანი აღსრულებისკენ მოუწოდება

ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტის შეფასებით, საქმეზე - ორიგავა საქართველოს წინააღმდეგ, სასამართლოს გადაწყვეტილების ეფექტიანი აღსრულება არ მიმდინარეობს. 2024 წლის 14 მარტს მიღებული [გადაწყვეტილებით](#), მინისტრთა კომიტეტი საქართველოს „ცინცაბადის ჯგუფის“ საქმეების ეფექტიანი აღსრულებისაკენ მოუწოდებს. სწორედ ამ ჯგუფში ერთიანდება აკაკი ორიგავას საქმე, რომელიც [ეხება](#) მომჩივნის მიმართ პენიტენციურ დაწესებულებაში განხორციელებულ წამებას, არაადამიანურ მოპყრობას და ამ ფაქტების არაეფექტიან გამოძიებას. მითითებულ საქმეზე ადამიანის უფლებათა ევროპულმა სასამართლომ 2023 წლის 16 თებერვალს, ევროკონვენციის მე-3 მუხლის (წამების აკრძალვა) მატერიალური და პროცედურული ვალდებულებების დარღვევა დაადგინა.

2023 წლის 2 ნოემბერს საიამ, როგორც აკაკი ორიგავას უფლებების დამცველმა ორგანიზაციამ, სპეციალურ საგამოძიებო სამსახურს წერილობითაც მიმართა. განცხადებაში აღნიშნული იყო, რომ აკაკი ორიგავას განმარტებით ის პირები, რომლებიც მონაწილეობდნენ მისი წამების არაერთ ეპიზოდში დღემდე დასაქმებულნი არიან პენიტენციურ სისტემაში, მათ შორის, მაღალ თანამდებობებზე, რის გამოც მის სიცოცხლესა და ჯანმრთელობას კვლავაც საფრთხე ემუქრება, რადგან აკაკი ორიგავა დღემდე იმყოფება პენიტენციურ დაწესებულებაში. საიამ სპეციალურ საგამოძიებო სამსახურს მოუწოდა, დაეწყო გამოძიება ყოველმხრივ, დროულად და თანმიმდევრულად დაზარალებულისა და მისი წარმომადგენლის ჯეროვანი ჩართულობით. შემაშფოთებელია, რომ სპეციალურ საგამოძიებო სამსახურს არა თუ აქტიური გამოძიება არ უწარმოებია, დღემდე საიას წერილისთვის პასუხიც არ გაუცია.

საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია GEORGIAN YOUNG LAWYERS' ASSOCIATION



სახელმწიფოს მხრიდან მითითებული საქმის აღსრულების ნების არარსებობა 2024 წლის 14 თებერვალს მინისტრთა კომიტეტისთვის სახელმწიფოს მიერ წარდგენილი პოზიციითაც დამტკიცდა. კერძოდ, სახელმწიფო მიუთითებს, რომ აკაკი ოჩიგავასთან დაკავშირებით 2016-2017 წლებში შესაბამისი საგამოძიებო მოქმედებები ჩატარდა, ხოლო გარკვეულ პირთა წრესთან დაკავშირებით კი, საქმე სათანადო მტკიცებულებით სტანდარტს ვერ აღწევს, რაზე დაყრდნობითაც სახელმწიფომ საქმეზე მინისტრთა კომიტეტის მხრიდან ზედამხედველობის დახურვა მოითხოვა.

2024 წლის 23 თებერვალს, საიამ და EHRAC-მა მინისტრთა კომიტეტს საპასუხო კომუნიკაცია წარუდგინეს და აღნიშნეს, რომ სასამართლომ 2023 წლის გადანაცვებით გამოძიება არაეფექტიანად შეაფასა, ხოლო მტკიცებულებათა სტანდარტთან დაკავშირებით სასამართლომ მომჩივნის მხრიდან მოყვანილი ფაქტები სარწმუნოდ მიიჩნია. სასამართლოს თქმით, სახელმწიფომ თვალი დახუჭა მომჩივნის სანდო ბრალდებებზე (§59). შესაბამისად, სახელმწიფოს მხრიდან 2016-2017 წლის საგამოძიებო მოქმედებების ხაზგასმა ამტკიცებს იმას, რომ სახელმწიფოს არ აქვს მითითებული საქმის აღსრულების ნება, რაც მის მიერ ნაკისრ საერთაშორისო ვალდებულებებს ეწინააღმდეგება.

ამავე კომუნიკაციაში საიამ ხაზი გაუსვა, რომ აკაკი ოჩიგავას საქმის აღსრულება სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის იურისდიქციას წარმოადგენს, თუმცა დღემდე უცნობია, რაიმე ქმედება თუ განხორციელდა სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის მიერ. ხსენებული სამსახურის დამოუკიდებლობის დაბალი ხარისხისა და სახელმწიფოს მიერ მინისტრთა კომიტეტში წარდგენილი პოზიციების გათვალისწინებით არსებობს ეჭვი, რომ საგამოძიებო უწყებას გადანაცვებების ძალაში შესვლიდან დღემდე არც ერთი საგამოძიებო ან/და საპროცესო მოქმედება არ ჩატარებია.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, მნიშვნელოვანია, ყველა კომპეტენტურმა სახელმწიფო უწყებამ დაიწყოს და უზრუნველყოს ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს გადანაცვებებთან ჯეროვნად აღსრულება.

ამდენად, საია მოუწოდებს:

- 1 2024 წლის 24 იანვარს საიამ, ადამიანის უფლებათა ევროპულ ცენტრთან (EHRAC) ერთად, ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტს ცინცაბადის ჯგუფის საქმეებთან დაკავშირებით კომუნიკაცია წარუდგინა. ცინცაბადის ჯგუფი აერთიანებს საქმეებს, რომლებზეც ადამიანის უფლებათა ევროპულმა სასამართლომ ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციის მე-2 (სიცოცხლის უფლება) და მე-3 (წამების აკრძალვა) მუხლების მატერიალური ან/და პროცედურული ასპექტების დარღვევა დაადგინა. გამოძიებასთან დაკავშირებით, სასამართლომ გამოავლინა გამოძიების რიგი ხარვეზები, მათ შორის, დამოუკიდებლობის ნაკლებობა, დროულობა, გამოძიების არასრულყოფილება, დაზარალებულთა მონაწილეობასთან დაკავშირებული გამოწვევები, სასამართლო/სამედიცინო ექსპერტიზის არარსებობა და ა.შ.